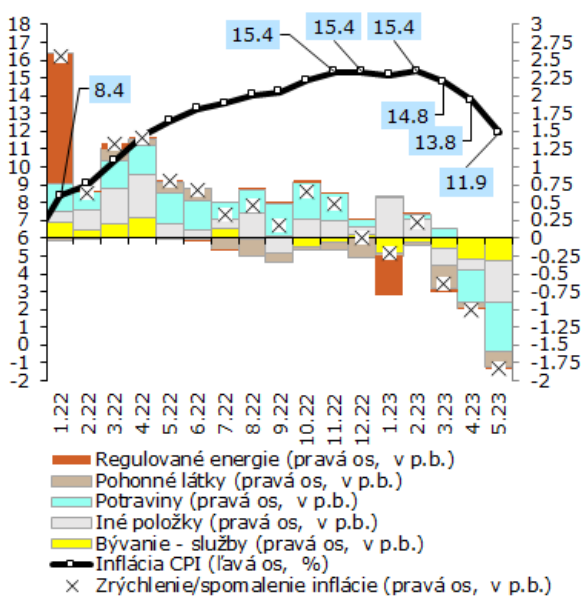

Po dlhom čase ceny v máji medzimesačne nepatrne poklesli

Inflácia CPI v máji dosiahla 11,9 % (z 13,8 % v apríli 2023). K spomaleniu prispeli najmä potraviny, školské stravovanie a ceny bývania. Medzimesačne ceny klesli o 0,1 %.

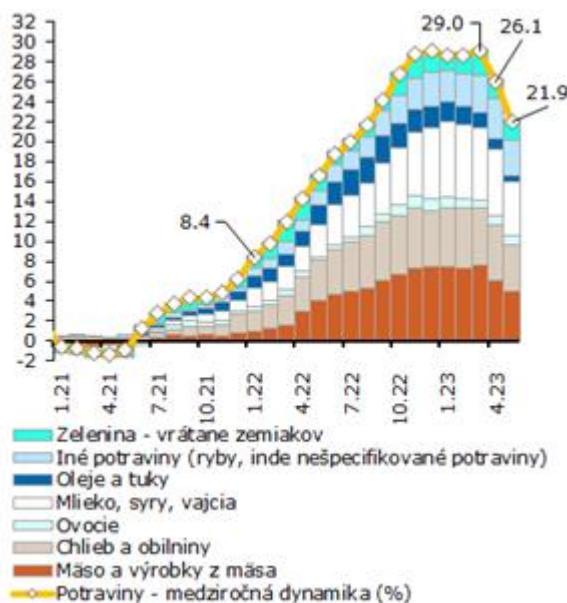
Analizovaná medzimesačná inflácia naznačuje, že momentum rastu cien je za nami a inflácia by mala pokračovať v spomaľovaní.

Inflácia CPI a štruktúra jej zrýchlenia/spomalenia (medziročne v %, zrýchlenie/spomalenie príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Medziročný rast cien potravín v štruktúre (medziročne v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

V máji dopomohli k spomaleniu tri kľúčové faktory. Prvým faktorom je **trend spomaľovania cien potravín**. Ich zmiernujúce sa tempo rastu je výsledkom pôsobenia nižších cien agrokomodít a energetických komodít, spomaľujúcich výrobných cien. Medziročný rast cien potravín dosiahol 21,9 %. Pritom od novembra 2022 do marca 2023 ich rast bol 29 %. Rast cien potravín by sa mal do začiatku roka 2024 výraznejšie zmierniť.

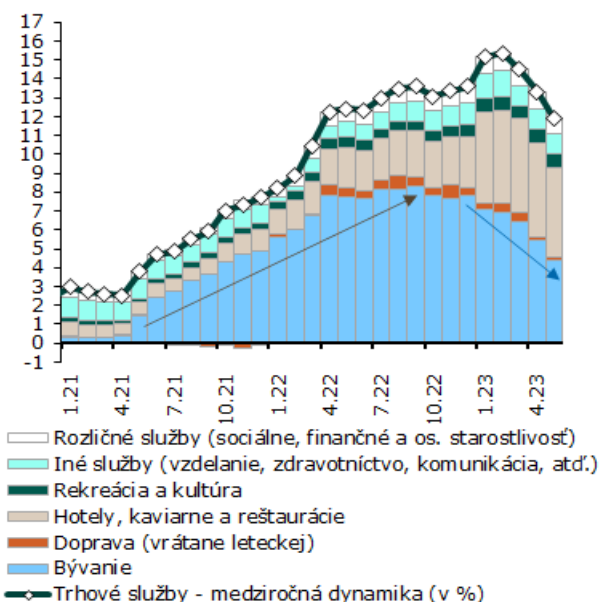
Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Druhým faktorom spomalenia bolo **znovuzavedenie tzv. „stravovania zadarmo“ v školských zariadeniach**. Toto opatrenie **prispelo k spomaleniu inflácie CPI takmer o 0,34 percentuálneho bodu**. Dotknuté položky spotrebného koša patria medzi regulované ceny. Regulované ceny tak najmä vďaka stravovaniu zadarmo klesli medzimesačne o 2 %.

Tretím hlavným faktorom spomalenia CPI v máji bolo **odznenie nárastu nákladov v cenách bývania**. Ceny nákladov spojených s bývaním v rodinnom dome v máji 2023 stagnovali. Pritom v rovnakom mesiaci minulého roka rástli o 2,6 %. Bázický efekt tejto položky spotrebného koša prispel k spomaleniu inflácie o približne 0,25 percentuálneho bodu.

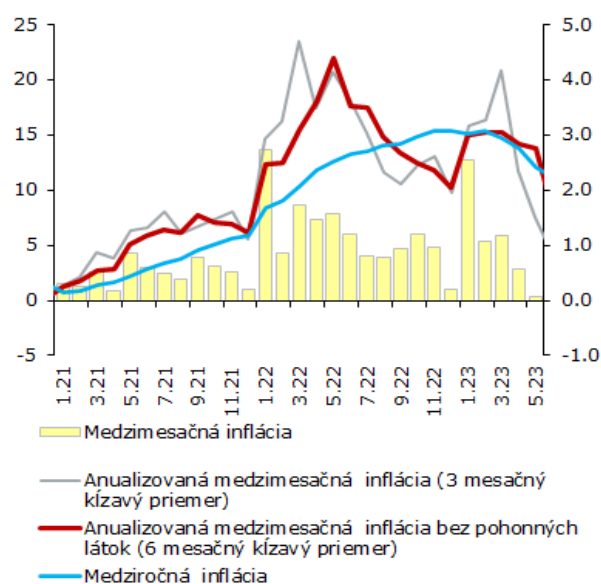
Čistá inflácia bez pohonných látok spomalila na 11,5 % (v apríli 12,3 %). Výraznejšie zmiernenie tempa ide na vrub práve vyššie spomenutého vývoja v cenách bývania. Naopak, obchodovateľné tovary bez pohonných látok naďalej spomaľujú iba pozvoľna. Pritom dovozné ceny a trhové ceny energií výrazne poklesli od úrovní v priebehu roka 2022.

Medziročný rast trhových služieb v štruktúre (medziročne v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Aualizovaná medzimesačná inflácia CPI (v %)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Branislav Karmažin
analytici@nbs.sk